

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

Covarrubias y Leyva, Diego de

Antverpiae, 1610

Cap. XVII. Evictionis Materia Ad Gregoriana Constitvtionis Interpretationem
Expenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96570)

CAP. XV.

DE PRECARIJ REVOCATIONE, ET AN
EA LIBERE PERMISSA SIT.

IN PRINCIP.

Precarium liberè voluntate concedentis reuocari posse. Quinque modos reuertet Dueren. tit. de precario. ff. cap. 2. quibus precarium cum expresse, tum tacitè reuocetur.

Hæc autem reuocatio vsque adeo libera est, vt propria auctoritate possessione ingredi permiffum sit. Par. lib. 2. decif. Rot. Roman. 462. num. 2.

Num. 2.

Quo in loco eleganter distinguitur voluntas hominis eam voluntatem obtinentis à voluntate ipsius sedis Apostol. & sic dignitatis.

Declarat & sequitur Molina tom. 2. Disput. 298. versic. illud vero controuertitur. cum duob. seqq.

Num. 3. & 4.

Verb. Primus quando actus simpliciter validus est, &c. iunct. versic. secundus casus in hac controuersia constituitur.

Hos casus ab Auctore relatos explicat Molina tom. 2. disput. 298. versic. precarium finitur. & versic. longè vero diuersum quid est. Quorum posterior limitatur, quoties fauor publicus ac utilitas versatur, quocirca si Princeps ordinariam iurisdictionem licet ad beneplacitum concessit, non censetur reuocata morte concedentis, nisi in super reuocatio successoris accedat. Menoch. de Arbitrar. iudic. lib. 1. q. 69. nu. 8. 9. 10. Cappe. decif. Neapol. 16. Bodin. lib. 4. de republ. tit. 4. n. 441. Quod nec à moribus Gallorum in officis alienè est. functo enim vitâ Principe, officiarj nihilominus antiquum munus obeunt, quouique à successore aliter sit decretum. Pap. lib. 4. tit. 2. arr. 4.

Circa prædicta queri potest, an officiarj cum clausula; ad beneplacitum, vel, Donec placuerit, constituti, ab ipsis constituentibus munere suo destitui possint? Quâ in re hæc distinctio adhiberi consuevit, vt officiales Regij seu Principis licet prædictæ clausulæ eorum commisionibus insertæ sint, nihilominus reuocari possint: nisi iudicio dictato per sententiam, calu quo deliquerint, vel in munere suo male versati sint. Papon. notar. 2. lib. 8. tit. d' Interdict. & actions possessores. &c. versic. sera diuersa. cum seq. fol. mibi. 574. & in Arrest. Gall. lib. 4. tit. 12. arrest. 2. Guenois in annot. ad Imbert. lib. 1. insir. Forens. cap. 16. lit. V. Rebuff. ad constitut. Reg. tom. 3. tract. de Mater. possess. Arr. 4. gl. vnic. num. 9. 10. & 11. D. Anton. Fab. tit. C. de penit. defunct. 12. Est enim de prædictis officialibus vt de perpetuis iudicandum. Tyraq. de retract. conuent. §. 2. gl. vnic. num. 74. in fin. præterea cum talis remotio infamiam irrogaret, iniquum foret eos sine causa remoueri. Anton. Fab. C. de reuocand. donat. defunct. 18. in allegat. n. 1. Ceteri vero officiales à dominis inferioribus constituti, ad nutum eorum etsi nihil deliquerint muneribus suis priuari possunt. Pap. d. lib. 8. notar. 2. tit. d' Interdict. &c. versic. sera diuersa. ibi. ne sera le pareil. licet clausula precaria coru cõcessioni non sit adiecta. D. Anton. Fab. C. de reuocand. donat. d. defunct. 18. quod ita limitatur, nisi ex causa matrimonij, compensationis seruitorum, pretio, aut aliâ causa onerosa, officia nacti sint. Fab. vbi sup. Pap. d. tit. d' Interdict. versic. Penitent. neammonis. Aduertendum tamen est in Magno Consilio Mechliniæ anno 1568. Mense Decembri, non attentè supradictâ distinctione inter officiales Principis & vasallorum, officiali vasalli aduersus domini reuocationem possessionem fuisse seruatum: quod in Brabantia aliquoties etiam iudicatum est, atque inter cetera ita ann. 1598. definitum memini inter Ioann. Mellelo Impetrantem interditi retinendæ, & Comitum de Cantecrode citatum, motâ controuersâ ob Præfecturam eiusdem loci. consiliente in causâ impetrantis D. Liefveldio summæ prudentiæ & doctriinæ viro, meo tunc temporis in praxi formatore.

Versic. PRIMVM VERÀ INTERPRETATIO.

Tamen mortuo delegante re integra.

Et hoc discrimen est inter iurisdictionem ordinariam & delegatam, quod illa, re etiam integrâ, morte concedentis non expiret: hæc vero tam morte, quam cessante iurisdictione delegantis ex quacumque aliâ causâ, nisi restituta esse desierit in delegato, euanescat. Molina d. tom. 2. disput. 298. versic. secundum hoc esse discrimen.

Num. 6.

Ea tamen reuocatio non potest statim & ita promptè fieri.

Nisi superueniat rationabilis causa cur statim reuocetur. Molina d. tom. 2. disput. 298. in princip. versic. Quamuis quod precari.

CAP. XVII.

EVICTIONIS MATERIA AD GREGORIANAM
CONSTITUTIONIS INTERPRETATIONEM
EXPENDITUR.

IN PRINCIP.

Nam quadraginta casus.

Quinquaginta & vnum recenset Gaspar. Caballin. tit. de euit. §. 5.

Num. 2.

Quod venditor quocumque casu nihil euitationis nomine prestare teneatur, posse ad huc emptorem re euitatâ ad pretium agere.

Nisi expresse conuictus sit, quod nihil pretij nomine prestabitur text. & ibi Gohofr. in l. emptorem. 12. §. fin. ff. de ac. cap. & vendit. Papon. Notar. 2. lib. 4. tit. de l' action ex emptio. versic. mais que sera-ce. cum seq. Imbert. in enchirid. in verb. Euidion. versic. assy Paul. de Castro. Schneid. in tit. de act. §. actionum section. de act. ex emptio. num. 43. Gomez. variar. resolut. tom. 2. cap. 2. num. 39. versic. prima quæstio & hoc quidem si venditor bonæ fidei fuerit: Nam si sciens rem esse alienam eam vendidit ignoranti, tunc (nihil etiâ refragante stipulatione contrariâ) empti actione & ad pretium. Molina de Insir. & iur. tom. 2. disput. 380. versic. secundum quædam. Pap. lib. 11. tit. 4. arr. 3. & ad damna subsequuta, idque ob idolum in contractu interuenientem, tenetur. l. tenetur. §. fin. & ibi Gohofr. ff. de act. empt. Molina & Gomez. præcit. loc.

Ego non diffiteor hanc opinionem Accursij communem esse: eam tamen cenfeo satis dubiâ & omnino, vt liberè loquer, fallam esse.

Accursij sententiam præter citatos à Couarr. sequuntur Costal. in l. ex emptio. 11. §. qui autem ff. de act. empt. Ant. Gomez. variar. resolut. tom. 2. cap. 2. n. 39. versic. quod iteru sub intellige. Donell. tract. de euit. cap. 2. versic. cui consequens est. & versic. interim illud. ueritat. At Couarruizæ opinionem complexi sunt Imbert. in enchirid. in verb. euidion. versic. d' auantage le dict Balde. & Fachinus lib. 2. controuersiar. cap. 40. versic. maior. controuersa est.

Versic. AD EAM QUAESTIONEM.

Emptorem rei alienæ cum malâ fide & certâ rei alienæ scientiâ non posse de euitatione etiam ad pretium agere.

Hanc Couarr. sententiam sequuntur Gomez. variar. resolut. tom. 2. cap. 2. num. 42. & Eman. Soar. in addit. ad num. 39. versic. si vero fuerit sciens. ltr. A. Tyraq. de retract. consanguin. §. 12. gl. 11. n. 10. & 11. Menoch. vol. 5. cons. 4. 8. n. 15. Rot. Genues. decif. 90. n. 39. Donell. in d. tract. de euit. cap. 2. versic. enim vero si sciens. Gall. lib. 2. obser. 139. num. 16. adeo vt si venditor nondum pretium esse consequutus, nullam tamen exceptionem habeat emptor quominus id venditori soluat. Gomez. loc. præcit. tit. de prædictâ sententia procedit licet vel in genere tantum emptor.

Nota.

not rei dominum cognoscat, quamvis ignoret ad quem in particulari spectet. ita Bal. in l. si fundum. C. de cuius. per tex. l. final. C. de vi. Gomez. vbi supr. Superiora limitatur si de euictione certum seu de recuperando pretio stipulatum sit. text. in d. l. si fundum. Gomez. & Tyraq. loc. cit. Crauet. Confil. 64. in contractu. nov. 4. vel id in utilitatem venditoris sit conuersum, prout sentit Gomez. vbi supra. versic. secundo limita. An autem prior illarum limitationum locum habeat quando quis contra interdictum legis emit, vt pote res ecclesie debitis omisissis solennitatibus, vide Ioannem Fabr. in l. si fundum. 26. C. de iudic. & citatos à Tyraq. de retr. ad. consang. §. 12. gl. 1. num. 12.

Non obstat textus in l. ult. §. ult. C. communia de legat. quia in ea constitutione non fuit empta res aliena simpliciter, sed res venditoris, subiecta tamen restitutioni & fideicommissio.

Tradita hic à Couarr. scribit & probat Gomez. var. resol. tom. 2. cap. 2. Accedit Tyraq. de retr. ad. consang. §. 12. gl. 1. num. 13. Menoch. vol. 5. cons. 418. nu. 16. cum quatuor seqq. Auctoris tamen responso displicet Fachinigo lib. 2. controu. iur. cap. 40. in princ. putans text. in d. §. ult. de ea specie accipiendum esse in qua de euictione promissit venditor; quo casu saltè actio ad pretij restitutione datur, quod his verbis d. §. probare intendit. Neque duple stipulatione, neque melioratione locum habent. equali Imperator neget actionem dari ad duplum, cum sufficiat emptori sibi de pretio quod pro re aliena sciens dedit, satisficere.

CAP. XVIII.

DE CREDITORE HABENTE SPECIALEM SIMVL ET GENERALEM HYPOTHECAM. IN PRINCIP.

Nec poterit aduersus posteriorem creditorem hypothecaria agere, nisi prius constet, rem illam speciali hypothecâ sibi obligatam non sufficere ad prioris debiti solutionem.

Quæ decisio in tantum procedit, vt ne quidem executio à mobilibus generali hypotheca comprehensis in præiudicium posteriorum creditorum inchoari debeat. Molina lib. 4. de iust. Primog. cap. 7. num. 24.

Num. 1.

Versic. PRIMO CONSTAT.

Nisi contrarium ab eo probatum fuerit.

Accedit Mynf. d. obs. 94. n. 3. Molina tom. 2. disput. 536. versic. lege 2.

Num. 2.

Et ideo idem erit siue debitor ipse, &c.

Molina d. disput. d. versic. lege 2.

Licet Fulgos. ind. l. 2. teneat, non esse locum illi decisioni priore creditore possidente.

Cum Fulgoso sentit. Anton. Fab. in Cod. suo tit. qui potior. in §. 1. de fin. fm. ed. quod iniquum foret ei qui non possidet fauere tri contra creditorem anteriorem qui eguale ius in bonis omnibus habet, & tam ea que generaliter, quam que specialiter ipsi obligata sunt, possidet.

Versic. TERTIO EADEM CONSTITVTIO.

Procedit & obtinet quâdo posterior creditor habet generalè tantum hypothecam, &c.

Cacheran. decis. Pedemont. 159. num. 6. Mynsing. d. centur. 6. obs. 94. num. 6. vbi Camer. Imper. hanc sententiâ probauit.

Versic. QVARTO ADNOTANDVM.

Siue prior creditor habeat primo speciale hypothecam postea generalem, &c.

Cacheran. d. decis. Pedemont. 159. num. 6. versic. minus etiam refert. Mynf. d. centur. 6. obser. 94. num. 7.

Versic. QVINTO ANIMADVERTENDVM.

Et ideo minimè prodest extraneo possessori.

D. Anton. Faber. in Cod. suo tit. de pignor. definit. 9. Molina. lib. 4. de Hispan. Primogenit. cap. 7. num. 22.

Versic. SEXTO A PROXIMO INTELLECTV.

Minimè prius petità, nec discussâ ea re.

Et ita Arrest. Cur. Paris. iudicatum refert Papon. lib. 11. tit. 3. art. 3. versic. le debiteur. sequitur Sichard. ad d. l. 2. C. de pignor. & hypoth. num. 2.

Versic. SEPTIMO CONSTAT.

Siquidem prior creditor habens tantum generalem hypothecam quæ plures res comprehenderit, posset agere ad rem specialiter obligatam secundo creditori.

Donell. ad l. si generaliter. C. qui potior. in pignor. hab. & in tract. de pignor. cap. 14. post princip. versic. erit potior inquam. Euerhard. consil. 204. Sichard. ad l. 2. C. de pignor. n. 7. vide tamen Cuiac. lib. 11. obser. 32. Anton. Fabr. 6. coniectur. 16. Costal. in aduersar. Pandect. ad l. qui generaliter. §. qui potior. in pign. hab. Quod ad mores vrbis Antuerpiensis attinet; qui generalem tantum hypothecam habet, posteriori creditori in speciali hypotheca non preferatur, quod ibidem generalis hypotheca non afficiat, & ideo non tenetur debitor in alienatione rei didas hypothecas exprimere.

Num. 3.

Priorem creditorem habentem hypothecam generalè & specialem ex causâ dotis, repelli posse à posteriori habente generalem, nisi prius facta fuerit excussio, &c.

Vide Ant. Fab. in Cod. suo d. tit. qui in potior. in pign. hab. definit. 27. Versic. DECIMO FORTASSIS.

Adhuc tamen hic decimus intellectus mihi valdè dubius est.

Hunc tamen admittit & secutus est Senatus Pedemont. Cacher. d. decis. 159. n. 7. probant etiâ Mynsing. d. Cent. 6. obser. 94. n. 8. D. Anton. Fab. d. tit. de pignorib. definit. 8.

CAP. XIX.

ADNOTANTVR ALIQUA DE BONIS ADQVÆSITIS MATRIMONIO CONSTANTE.

Locus hic integrum requirit tractatum. itaque paucis ijs quæ ab Auctore de conugali acquæstu adducuntur, haud incongruè sequentia addi poterunt. Inprimis iure Romano communionem acquæstum inter coniuges incognitâ, vel saltem non vtitatam fuisse, quemadmodû tradit Garz. de conug. acquæst. n. 31. eodem quoque iure nullam ceterorum bonorum contractis nuptijs societatem esse introductam, Couarr. de matrim. part. 2. cap. 7. §. 1. nu. 5. Molina de iust. & iur. tom. 2. disput. 422. versic. de contractu moderatis. & disput. 432. in princip. Aluar. Valaf. cap. 5. prax. part. versic. secundo dubitatur. n. 4. & seq. vnde & in repudijs hæ receptæ formula; Tuas res tibi habeto; Tuas res tibi agito. l. 2. §. 1. ff. de diuor. & repud.

Diuer.